

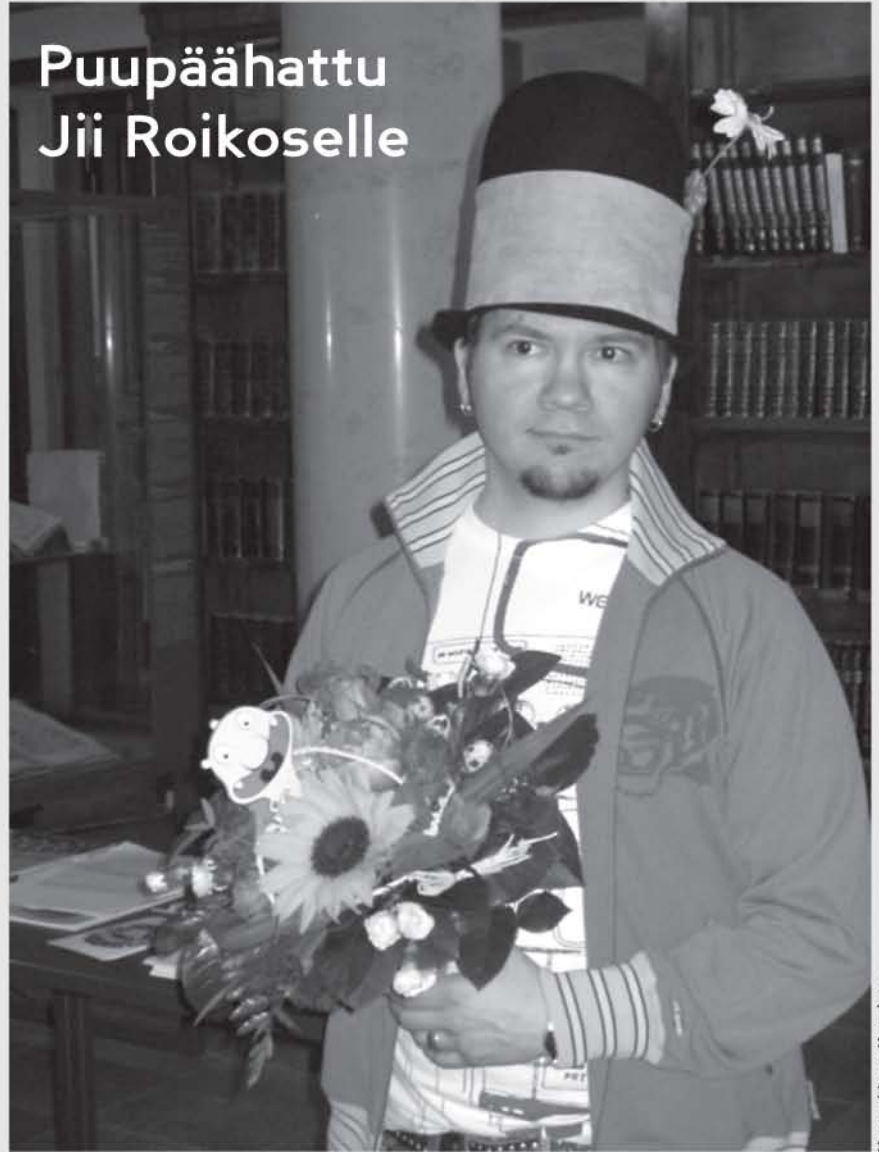
Suomen sarjakuvaseura on päättänyt antaa Puupäähattu-palkintonsa tänä vuonna Juha "Jii" Roikoselle. Hänen tunnetuin luomuksensa on Jasso-kissa, veikeä sanan säilän heiluttaja, joka tekee häntänsä kanssa selvää jälkeä lähiympäristöstään.

Juvalla syntynyt Roikonen (s. 1970) nousi Suomen sarjakuvakartalle 1990-luvun alun pienlehtiäällä myötä. Parissa vuodessa hän teki kolme kiiteltä omakustannejulkaisua - Therapyn (1990), Mutapohjan (1992) ja Riddlen (1992). Niissä olivat jo oraalla Roikosen tuotannon ominaisimmat piirteet: sähkökät juonenkäänneet ja kielen veikeä vääntely.

Riddlessä nähtiin ensi kerran Jasso-kissa ja sen puhuva häntä. Roikonen alkoi muokata Jassosta sanomalehtisarjakuvan hahmoa. Sarja ilmestyi Helsingin Sanomissa 1993-1995. Sen jälkeen sitä on nähty useissa eri lehdissä. Jasso-albumeita on ilmestynyt kymmenen. Jassosta on tehty myös animaatiisarja vuonna 1997, jossa kissan ja hännän äänenä toimi Heikki Määtänen.

Roikosen sarjakuvat edustavat eräänlaisia aisoissa pidettyä surrealismaa. Niissä voi tapahtua mitä tahansa; leivänpaahtimet puhuvat ja Mururoan atolli osoittautuikin ystävällisesti rupattelevaksi aamiaismuroksi. Roikonen pitää kuitenkin luovuuden puskahdukset aisoissa, eikä anna niiden viedä liiaksi mukanaan. Roikosen sarjakuvista löytyy vaikutteita muun muassa italialaisen Benito Jacovittin reikäpäisistä Cocco Billeistä, J. Tilsan kiperistä sanaleikeistä ja Joakim Pirisen villeistä lähiövisioista. Hän löysi kuitenkin oman, tunnistettavan tyylinsä lähes välittömästi.

Sanoma- ja aikakauslehtien sarjakuvisivut tuntuvat usein kovin yksiniittisiltä ja vivahteettomilta. Ilmaisussa ja tarinoissa ei ole riittävästi variaanssia. Roikonen on omalta osaltaan kaventanut kuilua ns. valtavirtasarjakuvan ja ns. vaihtoehtosarjakuvan välillä. Hänen sarjakuvissaan on sellaista energisyyttä ja luovaa hulluutta, jota maailma kaipaisi enemmän. Roikosen sarjakuvi-



Kuva: Vesa Kataisto.

en käymisaineina ovat positiivisuus, hyväntuulisuus ja elämänmyönteisyys. Sapekkuutta tai pahansuopuutta niistä ei löydä. Roikosen sarjakuvat korostavat leikillisyyden merkitystä elämässä. Elo ilman iloa on raskasta kantaa.

Muotoilun vuoden vuoksi todettakoon myös, että Roikonen on tuotteistanut sarjakuvansa varsin ainutlaatuisella tavalla. Hän

on suunnitellut vuosien mittaan koko joukon Jasso-oheistuotteita, tynnyliinoista limonadiin. Kaupallisen potentiaalın ulosmittauksen sijaan on ollut kyse silkasta hauskanpidosta, niin kuin noin 300 hengen kokoinen Jasso-glubin pyörittämisessäkin. Laskelmoivana ja jättimäisiin yksikköihin uskovana aikana on ilo törmätä taiteilijaan, joka uskoo muotoiluun sen itsensä tähden.

Suomen sarjakuvaseura on vuodesta 1972 lähtien jakanut arvostetuinta suomalaiselle sarjakuvantekijälle annettavaa palkintoa, Puupäähattu-palkintoa. Nimensä ja muotonsa se on saanut Ola Fogelbergin klassisen sarjakuvahahmon Pekka Puupään päähineen mukaan. Palkinto on tähän mennessä myönnetty seuraaville tekijöille:

- 1972 Toto Fogelberg-Kaila
- 1973 Veikko Savolainen
- 1975 Asmo Alho
- 1978 Tarmo Koivisto

- 1979 Veli-Pekka Alare
- 1980 Tove ja Lars Jansson
- 1981 Mauri Kunnas
- 1982 Erkki Tanttu
- 1983 Jorma Pitkänen
- 1984 Kari Suomalainen
- 1985 Kari Leppänen
- 1988 Usko Laukkanen
- 1989 Timo Mäkelä
- 1990 Tom of Finland
- 1991 Kivi Larmola
- 1992 Jyrki "Jyväskylä" Paavola ja Risto "Rike" Nurisalo

- 1993 Riitta Uusitalo
- 1994 Pauli Kallio
- 1995 Pentti Otsamo
- 1996 Olavi Vikainen ja Egon Meuronen
- 1997 Matti Hagelberg
- 1998 Pauli Heikkilä ja Markku Paretskoi
- 1999 Kati Kovács
- 2000 Jussi "Juba" Tuomola
- 2001 Jukka Tilsa
- 2002 Petri Hiltunen
- 2003 Katja Tukiainen
- 2004 Timo Larniala
- 2005 Jii Roikonen